

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LXXXIX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96520](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96520)

in fideicommissio. ff. de leg. 2. & non ex aliquo fidei commissio reciproco, & inuicem facto, qd solum hiet locum, qn plures simul, eodemq; tpe uocati essent, seu illis aliquid esset reliquu, nam possunt dici inuicem substituti, iurib. vulgar. & maxime in l. de fideicommissio C. de transac. l. nā hoc iure §. j. & l. Lucius ff. de vulg. & pup. & Imol. in l. codicillis §. instituto ff. de leg. 2. & facit, qd hī in c. r. de eo, q sibi, uel heredi. in vfu feud. & hoc est in iure tritissimū, q si res fuerit acquisita, ut perueniat ad descendentes, seu ad illos de familia, non dār uocati ex dispōne reciproca, & inuicē facta, sed ex dispōne ordinataria, & successiua. hoc est, ut unus admittat, & uocetur post aliū ordine successiuo, & semper prior in gradu, d. §. in fideicommissio, & l. si. C. de verb. sig. Præterea si diceretur fideicommissum factum solum in casu alienationis, & non simpliciter, profecto uerū non esset, q res perpetuo conseruaretur, ut peruenire posset ad liberos, & descendentes legatariorū p ea, q præceptor meus Soc. dupliciter considerauit in d. §. cohæredes in fin. 4. casus, q aliter non refero. Non possunt ad hanc in casu alienationis dici uocati per fideicommissum liberi, & descendentes, cū hoc ius sit hereditatis testatoris reseruatu, ueluti in strō emptionis continetur, ergo necesse est dicere, q sit inditum fideicommissum simpliciter post mortē legatariorū, & successiuē ordine successiuo iuxta d. §. in fideicommissio, & ex his tollitur primū & emdubium supra propositum. ¶ Quoad tertiu, qd vī prima facie aliquantulum contra D. Nicolosiam facere, dico in primis, q ex quo res emenda, & sic res certa particularis fuit prohibita alienari per legatarios, seu descendentes suos, testando, & simpliciter hæredē extraneū instituendo nullam de re mentio nē in testō faciendo, legando, seu aliter de illa dispōnendo, non dī contra prohibitionē factū, alioquin sequeretur, q legatarij, & descendentes eorum pp hanc rem fuissent prohibiti simpliciter testari, & sic de alijs bonis suis in testō dispōnere, & hæredē, quē uellent, instituere, qd minime dicendū est per ea, q hīr in l. stipulatio hoc mō cum materia ff. de uerb. obl. j. testando ergo tūc dicerent facere, seu fecisse contra prohibitionem, qd de hac re in testō expresse disposuissent inter alias personas, q inter legatarios, eorumq; liberos, & descendentes, ut est mente doct. in l. si ita quis §. ea lege ff. de uerb. obl. & ex infra dicendis constabit. Præterea qn facta fuit simpliciter prohibitio alienationis in fauorem aliquarū personarū, ut in casu nostro, tunc quis simpliciter instituendo hæredē extraneum non dī contrauenisse, secus si quis sit prohibitus alienare in certas personas, nā tunc quis illas hæredes instituendo cōtrauenisse diceret, & nos sumus in primo, non aut in secundo casu, quia licet prohibita sit alienatio respectu certarū personarū, & in earū fauorē, hoc est ut res ad liberos, & descendentes legatariorū perueniat, non tū dī prohibita alienatio fieri in certas personas, seu in certū genus personarū: ergo quamuis in hoc casu aliquis ex descendētib. legatariorū sibi heredē extraneū simpliciter instituerit, nulla de re hmōi mentione facta, tū pp hoc non dī factū contra prohibitionē ita, q res ad hæredes primi testatoris deuenire debeat: hæc sunt de mente Bar. in d. l. si ita quis §. ea lege, sequitur Alex. in cons. 23. col. pen. uerf. quo aut ad tertiu uol. 2. Ang. in cōf. 6. inci. ex dicto themate cum similib. allegatis ab Ale. in d. consil. 23. hīr per Dec. in cons. 182. & colligitur in terminis ex ijs, q uoluit Bar. in l. codicillis §. matre ff. de leg. 2. dum opponit de tex. in l. cū pater §. cū inrer, & de no. in l. pecto §. fratre ff. de le. 2. & ita aliās

consului in ardua cā inter quosdā nobiles de Sabaudia: & est pura, hac mera ueritas: ex quib. necesse est dico concludendū esse ad fauorē D. Nicolosii nō obstantib. in sūū adductis. Multa alia potuissent scribere, q omisi, cū res corā doctissimo iudice agatur.

S V M M A R I V M.

- 1 Substitutio cōpendiosa sub condōne, si decesserit sine liberis, tinet fideicommissariā substitōne, cui locus est post paterntem.
- 2 Prohibitione de non alienando præcedente, deinde legatariorū fideicommissio, si contra prohibitionē factū fuerit, & non dicitur, locus est fideicommissio: & quando hoc sit uerum nā.
- 3 Prohibitus alienare inter uiuos per uiam contratiuū prohibetur alienare in ultima uoluntate, & hæredem instituere.
- 4 Nisi non modo per uiam contratiuū, & inter uiuos alienare prohibitus esset, sed etiā simpliciter esset prohibitus alienare.
- 5 Item, nisi prohibitus esset uendere, & alienare aliquot modis, ratione, uel causa.
- 6 Bar. in l. pater filium §. filium ff. de leg. 3. declarat.
- 7 Prohibitus alienare non potest alienare etiam ad pat. causā monasterium heredem instituendo.
- 8 Hæres grauatus de restituendo, si decesserit sine liberis, fideicommissario non præiudicat, monasterium heredem instituendo, nisi & ipse illud ingrediatur, eis: se offerat.
- 9 Tenuta, siue immisso bonorum ex remedio l. si. C. de ed. diu. Adr. toll. quando citationē alterius requirit, & quando non.
- 10 Fideicommissarius uniuersalis existens in possessione bonorum grauati defuncti legitimus est contradictor, & citari debet in remedio l. si. C. de ed. diu. Adr. toll.

E P I T O M E.

T Estator, duobus filiis heredib. institutis, utriq; prohibuit non posse aliquibus modis, rōne, uel causa aliquam rem immobilem uendere, alienare, uel alteri obligare sine expressa licentia, presentia, consensu, & uoluntate matris eorum, deinde, si ullo unquam tempore contingeret aliquem dictorum eius filiorum mori sine filiis legitimis, & naturalibus, & tunc & eo casu superstitem ipsi pramorienti hæredem instituit, & substituit. Altero mortuo sine filiis, alius superstes ex substitutione fideicommissaria admittitur, quamuis defunctus monasterium heredem instituerit. Fideicommissarius uniuersalis, qui est in possessione bonorum defuncti grauati, legitimus est contradictor, & citari debet in remedio l. si. C. de ed. diu. Adr. toll.

C O N S I L I V M LXXXIX.

N cā quæ uertitur inter fratres Sanchez Mariæ Montisbelli ex una, & Vgolini de Rigis de Saugno ex altera: Visis, & diligenter consideratis uerbis, & dispositis in testō Petri patris d. Vgolini, & Domini, de cuius hīditate in p̄sentia pendet q̄stio: qui d. iuris sit, paucis agam, præsertim cum res coram doctissimo agatur, & omnino multiloquio, concludo Vgolinum uocari ex substitutione, & per fideicommissum ad bona Domini fratris sui, qui illi prædecessit absq; filiis legitimis, & naturalib. quæ bona fuerunt de bonis, & hereditatibus Petri patris dictorum Vgolini, & Domini: præter alia, quæ disposuit d. Petrus pater in suo testamento instituit dictos Dominicum, & Vgolinum fratres, & filios aquis portionib. deinde inter ipsos fecit substitutionē per hmōi uerba, uidelicet, uolēs, & mandans dictus testator, q si ullo unquam tpe contingeret aliquem dictorū eius filiorum mori, siue decessere sine filiis legitimis, & naturalib. tunc, & eo casu superstitem, & relictu, ac superuientē ipsi pramorienti hæredē instituit, & substituit &c. Sed Vgolinus superuixit ipsi Dominico p̄decedenti absq; filiis legitimis, & naturalib. & sic euenit p̄dō fideicommissum.

persona dñici, ergo ipse Vgolinus admitti
tutione ex verbis, & ex expressa men
tione testatoris, & ubi in verbis nulla est ambi
guitas, non debet admitti voluntatis questio l. ille,
de lega. 3. §. Substitutio n. compedio fa
cta conditione, si decesserit sine liberis, cō
dicio commissaria, & p̄ariam substitutionē, cui
decesserit post pu
erum, si heres, cui facta fuit, decesserit post pu
erum, si liberis l. Centurio cū ibi not. ff. de vul.
er. c. de impube. & alijs substit. c. in prae
sentia. c. Raynutus, c. Raynaldus de testa.
tor. & de materia hī in l. ex facto. §. si quis
trebellia. ¶ Præterea & secundo, q̄ Pe
trus voluerit ex expressa mēte ipsum Vgo
linum oīno debere admitti ēt ad portionē
p̄cedentis absq; filijs legitimis, & na
turalib; colligit ex diuersimodē dispositis circa
p̄cedentē de non alienando factam ipsi Vgolino,
& sub alijs modis, & cōditionib; phibuit
alienationē bonorū suarū portionis, q̄n ad
p̄cedentē puenisset portio sua, ut quia locus nō
substitutioni, & aliter, & sub alijs modis, &
q̄n ad ipsū Vgolīnū spectasset, & per
p̄cedentē bona hereditaria, ut quia ultra por
tionē consecutus fuisset ex substitutione bo
norum Domini, ut quia Dominicus p̄ce
dentis Vgolino, ergo voluit testator Vgolīnū
admitti ex substitutione ēt ad partē
p̄cedentē casu q̄ is, decesseret absq; fi
lijs, & naturalib; superstitē Vgolino, q̄ aut
tōdē phibuerit in casibus p̄dictis, con
dicio testamenti, in quo primo testator no
nūm posse aliquid alienare de bonis suarū
abque consensu, & auctoritate Domini
cū Sabadinæ eius matris, & hoc, q̄n dum
portio ad Vgolīnū puenisset illo casu ue
ret ipsū ultra portionē suā puenisset ēt
Domini ex substitutione, ut quia superui
Domini p̄cedenti absq; filijs legitimis,
naturalib; testator voluit Vgolīnū posse ali
quid immobilib; alienare dictā heredita
tione consensu, & uoluntate p̄ximorū affiniū di
cū per lineā masculinā, & sic absq; consen
su agnatorum, & hanc arbitror fuisse mē
te testatoris, q̄ altero p̄cedente absq; filijs
naturalib; superstitē oīo uocaret, & p̄
cedentē, & extraneæ successioni, ut ex plurib;
in testō suo cōprehēdi potest, ut clarissimē
cognoscere excellentissimus iudex. ¶ Et se
cundo hanc partē, q̄ puto ueriorē, & consonā ver
tanti testatoris, restat, ut nonnullis, quæ ad
testatoris posset p̄ partē aduersam, rationes
modest, ex quib; clarius demonstrabif ueri
tātē dicta sunt, & in primis non obstat unū,
nec aliter facere maximū fundamentū p̄
cedentē, q̄n ubiq; phibitio de non alienando p̄ce
dentē subsequit dispositio fideicommissi, ita
locus est fideicommissi, si factū fuerit contra
p̄cedentē, & non aliter, ut uoluit Bar. p̄ illū tex. in
l. si filius de lega. 3. quē ēt refert, & sequit D.
Thomas Socin suo consi. 227. & hac doctri
na approbat, sed in dicto testō Petri præce
dentē denō alienando, & subsequit disposi
tio commissaria sub conditione, si decesserit
non crit locus substitiōi in casu nostro, nisi
Dñicum factum fuerit p̄ prohibitionem:
p̄cedentē aut præcessit de non alienando inter ui
uos, per uiam contractus solummodo, & non p̄ mo
dum uoluntatis, ergo, ut dicatur factum p̄
prohibitionem, requirit, q̄ inter uiuos, & per uiam
contractus facta fuerit alienatio, nō autem sufficit,

q̄ fuerit facta in ultima uolūtate, hæredē extraneū
instituendo, & quia phibitus alienare inter uiuos
per uiam contractus non prohibet alienare in ulti
ma uoluntate, & hæredē instituere l. si ita quis. §. ea
lege, & ibi Bar. Imola, & alij cōiter ff. de uerb. obli.
l. voluntas, & ibi per Bal. C. de fideicō. cum simil. &
p̄dicta in terminis probari uir ex text. in l. pater. §.
fundum. ff. de lega. 3. ubi filius fuit phibitus aliena
re inter uiuos per hæc uerba, fundū Titianū uero ve
nundari, donari pignoriari p̄ filiū meū, quoad uiue
ret, & adiecit testor hæc uerba, q̄ si aduersus uolūta
tem meam facere uoluerit, fundum Titianum ad
fiscum pertinere, ita n. fiet, ut fundus Titianus de
noīe meo nunquam exeat, dñi ibi, q̄ si filius inter ui
uos, & quo ad uixit, fundum non alienauit, sed mo
riens hæredem extraneum instituit, ad hæredē fun
dus pertinebit, quia de mente testōris fuit solū pro
hibere alienationem inter uiuos, & quo ad uiueret:
Sed oībus his multipliciter rāderi pōt, & primo, q̄
posito, sed non concessio, q̄ in casu nostro dumtax
at phibita fuerit alienatio inter uiuos, & p̄ uia
contractus, dico per dictū Dominicum factū fuisse
contra prohibitionem, & sic locum esse substitu
tioni, & fideicommissi: Nam Petrus testator in suo
testō fecit prohibitionem per hæc uerba ipsi Domi
nico, & voluit dictus testator ipsum Dñicum non
posse aliquibus modis, rōne, uel causa aliquā rē im
mobilem uendere, alienare, uel alteri obligare, uel
p̄cedentē aliquem alienationis, uenditionis, uel obli
gationis facere sine expressa licentia, p̄sentia, cō
sensu, & auctoritate, ac uoluntate D. Sabadinæ ux
oris d. Petri, & matris d. Domini, sed ipse Domini
cus uendit, alienauit, & obligauit plura bona im
mobilia dictā hereditatis absq; licentia, consensu,
& uoluntate, auctoritate, & p̄sentia d. D. Sabadi
næ eius matris, immo ipsa inuita, & repugnāte, put
credo fuisse probatum, & deductum in processu,
ergo sequitur, q̄ ēt euenit, & adimpleta est illa con
ditio, q̄ asserbant aduersarij inesse, & cōsequente r
locus debet esse fideicommissi, & substitutioni, quia
Dñicus præcessit absq; filijs & c. item quia fecit p̄
prohibitionem, uidelicet alienando ēt inter uiuos
absq; consensu, auctoritate, & p̄sentia D. Sabadi
næ. Secundo responderi potest, q̄ si diligenter consi
derentur uerba testamenti, & prohibitionis factæ
ipsi Dñico, non solum testator phibuit alienatio
nem inter uiuos, & per uiam p̄cedentē, sed ēt phibuit
alienationē simpliciter, & in genere, ut ibi addēdo
ēt dictus testator hæc legē, & conditionē, uidelicet,
q̄ dictus Dñicus eius filius non possit, nec ualeat
aliquib; modo, ratione, uel causa aliquā rē immobi
lē uendere, alienare, uel alteri obligare, uel p̄cedentē uen
ditionis, alienationis, uel obligationis facere & c.
noto illa uerba uendere, alienare, & illa, contractū
uenditionis, alienationis & c. Sed t̄ ubiq; quis
est phibitus nō solum alienare per uiam contra
ctus, & inter uiuos, sed ēt simpliciter, & in genere
alienare, censetur ēt phibitus alienare in ultima
uoluntate, & hæredē extraneū instituendo l. peto.
§. fratre cū ibi not. de lega. 2. l. filius familias. §. pater
de lega. 1. d. l. pater. §. iulius de lega. 3. ergo & c. Præ
terea & tertio dici potest, t̄ q̄ Petrus testator non
phibuit simpliciter alienationem inter uiuos, &
per uia contractus, sed phibuit uendi, alienari ali
quibus modo, rōne, uel causa, ex quo inferitur, q̄
dñi phibita ēt alienatio in ultima uoluntate, & hæ
redem instituendo: quoniam enim phibita est alie
natio per uiam contractus, dicendo, uero uendi, do
nari, pignoriari, hoc adiecto, uel aliquo modo alie
nari, seu nullo modo alienari, seu aliud quid face
re, nedū dicitur phibita alienatio per uiam con
tractus,

non, sine de-
tibus, sine
tunc, & eo
um, & eo
legimus, &
equitatem
ibitione, &
mitti ex
umero, &
caum con-
on obstat
x p dicitur
ibitibus
interuenit
uer, nem
emper alleg
ad rps v
non videb
p dicitur
contradict
i, & con
pi ar
clare ibi
on obstat
ant aduer
nicus dicit
eius bona
abste
in calu
sum, & ex
tres, & mo
ona h
are Vgolin
itio f
ommo pos
proprietat
in praedict
communia
ad pios uis
etia, ut d
fuis limitat
a placet, &
ctura Bal
ia C. de fidei
potest se co
a anima, &
cit Romani
falcid. in 1
si alieu
lit alienare
& illud ibi
terminis no
in can praed
o fia, & ibi
filius fuit
ce effertur
abstuturo
aliter illi
q, & cing
am ex quo
ne, quanta
o commo
o. q sequen
ortis contin
ceret profu
p hoc non
dispositio
& sequen
sed in cau
i, nec illud
titutus cre
as in h
efficiat
telos

rum facta cum adiectione penae priuationis quomodo fidei-
commisum inducat, & nu. 17.
6 Fratres ad dispositionem, & substitutionem a testatore inuicem
uocari quomodo admittantur, uno ex illis decedente, si ex su-
perstitibus alter sit utrinque coniunctus, & alter consan-
guineus tantum, & nu. 18.
7 Coniunctio legis equiparatur coniunctioni hominis.
8 Fideicommissum importat p. h. ec uerba uolo, intendo, & declaro.
9 Fideicommissum ordine scripturae introductum censetur inter
plures enumeratos, inter quos affectio cadit.
10 Testatoris dispositio ut frustratoria non sit, uerba etiam impro-
priantur.
11 Diffio praeterea quid importet.
12 Clausula in fine posita quando ad proxima tantum, & non ad
omnia precedentia referatur.
14 Substitutione fideicommissaria facta post mortem plurium in
tota hereditate, & ultimis morientibus, illi, inter quos facta
fuit, consentur inuicem substitui.
15 Prohibitio alienationis causatur, & respectu facta cum uer-
bis sui natura fideicommissum importantibus censetur fidei-
complex, & absolutum inter omnes prohibitos introduxisse.
18 Coniunctio legalis, & sanguinis in qua successione attendat.
19 Coniunctio hominis fortior est coniunctione legis.
20 Fratres ex substitutione fideicommissaria inuicem facta uoca-
ti, altero decedente sine liberis, equaliter omnes admittun-
tur, non attenda sanguinis coniunctione.
20 In iure accrescendi non attenditur, utrum unus sit utrinque co-
iunctus, & alius ex latere patris tantum, sed omnes simul
equaliter admittuntur.

E P I T O M E.

Substitutione fideicommissariam uicissim inter
filios Titij, & nominatos omnes, altero eorum si-
ne filijs decedente, factam esse demonstratur ex p-
hibitione alienationis facta his uerbis uidelicet,
praeterea cum ipse testator uelit, & intendat tota
hereditatem deuenire ad Sempronij, & Sempro-
nij filios, & descendentes, & illis decedentibus, &
deficientibus ad Titium, & ad illius filios & descen-
dentes, & postea illis deficientibus ultimo ad pro-
ximos, alienationem prohibuit & c. penam pri-
uationis contrafacienti adijciendo; quamuis testa-
tor superius plures substitutiones fecerit, & dicto
Sempronio solum in casu, quo sine filijs decederet,
Titium, eiusque filios, & descendentes substituerit,
casusque uenerit, & mortuo Sempronio sine filijs se-
mel fideicommissio locus fuerit in persona Titij.

CONSILIUM XC.

MISI S, atque ad amissum consideratis uer-
bis testamenti Iulij, ac tota facti specie
mih i exhibita diligenter inspecta, presen-
tis consultationis difficultas principali-
ter in hoc uersatur, num inter Hieronymi filios in
testamento Iulij uocatos, altero ipsorum sine libe-
ris decedente, substitutio facta censetur: & qua-
uis plures gradus substitutionum Iulius in suo
testamento ordinauerit, tamen super illo substitu-
tionis genere, quo inuitati fuerunt filij dicti Hie-
ronymi, prius insistentum est: reperiuntur enim dicti
filij uocati in casu, quo Iacobus sine liberis dece-
deret, aut cum liberis, qui postea quandoque sine
liberis decederet, quae conditio, si Iacobus sine li-
beris decederet in qualibet alia specie substitutio-
nis facta semper reperita censetur, ut innuit dicto
tunc saepius reiterata, ut ibi, tunc, et his casibus, uel
altero eorum & c. et ibi Hieronymi, et eiusdem Hie-
ro. filios superuientes tunc ex ipso etc. ibi, et nul-
lo ipsorum Hieronymi filiorum, tunc superextan-
te